

Gode råd til Kirkeugleværter!

Hvis du er så heldig at have kirkeugler på din ejendom, hører du til de få udvalgte: Den lille charmerende ugle, har engang var Danmarks almindeligste. De få, der er tilbage, kan måske blive til flere, så vi får lov at beholde den i landet. Hvis du vil gøre noget for at dine kirkeugler bliver boende og får mange unger, er her syv gode råd:

1) **Vinterfodring:** Indtil nu har vi fået kyllinger til fodring sponsoreret. Fodring om vinteren får ugleerne til at lægge flere æg, og fodring forår og sommer sikrer, at flere unger overlever, end hvis man ikke fodrer. Kirkeuglen æder ikke ådsler, men en kylling som lægges på uglens normale siddeplads eller ved redekassen (indflyvningshullet), vil ugle opfatte som et bytte, der er ”gemt til senere eller serveret af magen”.

2) **Redekasse:** Alle de kirkeugler, vi kender til i dag, er knyttet til bygninger, der oftest er landejendomme. Ugleerne kan finde deres egen redeplads, hvor som helst der er et hulrum, tit inde i en mur, under en knækket tagplade eller på et høloft. Men nye bygninger og store velorganiserede landbrug giver boligmangel. Når vi tilbyder kasser, får kirkeuglen nye boligmuligheder, som samtidig er bedre sikret mod fugt, rovdyr og tilfældig ødelæggelse når bygningerne passes.

3) **Ungekasse:** Som hos andre ugler forlader kirkeugleungerne redekassen op til et par uger før de kan flyve, og gemmer sig rundt omkring.

En af vores værter introducerede et nyt tiltag, da han opfandt en ungekasse. Vores vært observerede, at denne periode var særligt farlig for ungerne. Derfor lavede han en ungekasse, som han satte op lige under redekassen. Her søgte ungerne næsten øjeblikkeligt hen, og fandt dermed beskyttelse for hunde, katte og andre rovdyr. Det er en rigtig god ide. Vi har kopieret ideen, så det er en del af tilbuddet til værterne. Ungekassen giver et populært gemmested for ungerne i denne tid. Vi har set voksne ugler fodre ungerne i ungekassen.

Da ungekasser til forveksling ligner rottekasser, er der en bekymring om, at ungerne kunne finde på, at begynde at søge tilflugt i rottekasser. Dette er ikke dokumenteret, men det vil være en farefuld adfærd. Derfor vil vi anbefale, at rottekasser placeres længst muligt væk fra kirkeuglekasserne, som minimum i perioden juni – september. Et andet skjulested kunne være en bunke *rod*, af for eksempel træstykker, grene, brænde eller lignende lige under redekassen, det er nemt at lave, og det skaber også et godt skjulested for ungerne.

4) **Jagtområde:** Kirkeugler finder mad ved at holde udkig fra en pæl, gren eller en anden udkigspost, og slå ned på insekter og smådyr i lavt græs. Bliver græs eller afgrøder højere end 15 centimeter, jager ugle ikke i området. Bar jord og klippet græs giver ugle jagtmuligheder. Græs, som holdes lavt af græssende dyr, er allerbedst, for her kommer der også et insektliv, som giver mere føde til ugle. Græsplæner og køkkenhaver er også yndede jagtmarker.

5) **Sikring mod drukning:** Når man er vokset op i en lukket kasse sammen med sine kirkeuglesøskende, er man meget beskidt. Måske er det derfor, kirkeugler elsker at bade. De opsøger småpytter og damme og bader lystigt, når de har forladt kassen. Men drikketrug til dyr har stejle og glatte sider, og ungerne kan ikke komme op af vandet igen. Druknedød er en betydende dødsårsag. Man kan lægge en stor træklods (som en telefonbog) i drikketruget, eller sømme en lærreds-sæk eller lignende fast på kanten – så kan ungerne med deres kløer klatre ud af vandet.

6) **Ormekur indendørs:** Græsset mark og eng er kirkeuglens bedste jagtområder. Især elsker ugleerne skarnbasser og andre gødningsbiller, som om sommeren gør uglegylpene helt skinnende blåsort af billeskjold. Men når dyrene behandles med ormekur, bliver deres gødning stærkt giftig for billerne. Alle de æg billerne lægger i dyrenes efterladenskaber dagene efter en ormekur dør, og dermed forsvinder billerne fra marken. Hvis man holder dyrene 48 timer på stald efter behandling, eller flytter dem til en mark, som er noget, væk fra kirkeuglens jagtplads, så skaffer man sin ugle bedre overlevelse, ved at den giftige gødning ikke kommer på marken.

7) **Halmblandet kompost:** Vil man skaffe ugle endnu mere mad, kan en halmblandet kompostbunke give et rigt insektliv. I gamle dage fandt kirkeuglen masser af mad på åbne møddinger. Man må gerne lave en kompostbunke med gammel halm og kompost – og det giver masser af biller til ugle. Har man en køkkenhave, er en kompostbunke her også et godt madsted.

Vil du vide mere om kirkeugler, kasser og fodring, eller have flere gode råd, så kig ind på www.kirkeuglen.dk

Du må også kontakte det frivillige korps. Forud for kontakt til de frivillige beder vi om, at der er en eller anden form for dokumentation for, at der er tale om en kirkeugle, det vil sige, at der er billeder af ugle, lydoptagelser af kaldet, gylp eller fjer, der kan dokumentere dette.

I det nordjyske Preben Pedersen: preben.pedersen@fritid.tele.dk,

I det syd-og vestjyske Klaus Dichmann: dichmann@tytoalba.dk

I det øst og midtjyske, på Fyn og andre steder Benny Kristensen: Bennysnatur@gmail.com